

Новинарските пустини се увеличават: първо сравнително проучване показва нестабилното положение на местните медии в ЕС

28/02/2024

Изследването [„Разкриване на новинарските пустини в Европа. Рискове и възможности за местните и общностните медии в ЕС“](#) на Центъра за медиен плурализъм и медийна свобода (ЦМПМС) беше публикувано днес. То разглежда предизвикателствата и възможностите за местните и общностните медии в 27-те държави членки на ЕС, като анализира явлението „новинарски пустини“ в цялостност.

Мрежа от изследователи, обхващаща всички 27 държави членки на ЕС, проведе проучването, като използва [методология](#), разработена от ЦМПМС. Те оцениха рисковете въз основа на 55 [индикатора](#), свързани с условията на местния медиен пазар, безопасността и условията на труд на местните журналисти, редакционната независимост на местните медии и социалното включване. В проучването се посочват и примери за добри практики в сектора на местните и общностните медии, които биха могли да бъдат от голяма полза за жизнена и отворена местна публична сфера.

Събраните данни за местонахождението на местните и общностните медии бяха използвани за създаване на интерактивни карти, обхващащи приблизително половината от ЕС-27. Това подчертава значителния недостиг на данни в ЕС не само за географското разпределение на местните медии, но и за тяхното финансово състояние, приходи и аудитория.

Икономическото състояние на медиите и местните журналисти

Най-наболелите проблеми са свързани с **преплитането на намаляващите приходи и спорното разпределение на държавната реклама и субсидиите за местните медии**. Друг належащ проблем е политическият контрол, упражняван чрез пряка и/или непряка собственост върху местните медии – ситуация, която е характерна най-вече за държавите членки от Централна и Южна Европа.

Намаляването на броя на местните журналисти, което е широко срещано в целия ЕС, до голяма степен се дължи на нарастващата **тенденция за централизиране на редакциите в големите градове** и на превеса на кабинетната журналистика. Данните показват **незадоволителни условия на труд** за местните журналисти, особено за журналистите на свободна практика, а **онлайн атаките** се увеличават.

Липса на медии със значимо присъствие, насочени към малцинства и маргинализирани групи

Изследователи от няколко държави посочват, че няма водещи медии, които да са посветени на маргинализираните групи, че малцинствените групи са недостатъчно представени и че **липсва съдържание на малцинствени езици**, особено в частните медии. В това отношение **ролята на обществените медии и техните местни клонове и кореспонденти се оказва ключова** за гарантиране на достъпа до местна информация.

Изследването се занимава и с [ролята на социалните медии в районите с новинарски пустини](#), с [новите стратегии за ангажиране на аудиторията](#) чрез бюлетини, подкасти и бавна

журналистика, както и с [ролята на местните и общностните медийни мрежи за социална промяна](#).

Програма за медийно финансиране

Проучването допълва текущата [програма за финансова подкрепа](#) за независими местни и общностни медии, които обслужват информационно маргинализирани общности и райони. Предварителните констатации от това изследване са в основата на отпускането на безвъзмездни средства на 42 медии, които се намират или отразяват райони в новинарска пустиня.

Проектът обръща внимание на значението на здравата и жизнена местна и общностна медийна среда. С това проучване проектът предоставя задълбочена оценка, която е от значение за много заинтересовани страни в сферата.

Препоръки и коментари по доклада

В доклада се препоръчва публичните институции да предоставят по-голяма финансова подкрепа на местните и общностните редакции и журналисти и да създадат регулаторна рамка, която да позволява успешното развитие на местните медии. Така например трябва да се въведат ясни определения за местни и общностни медии, за да се гарантира институционална подкрепа.

Освен това трябва да се гарантират достойни условия на труд за местните журналисти. Проучването препоръчва на журналистическите организации да подкрепят професионалистите, работещи в най-отдалечените райони на държавите членки на ЕС, като им гарантират по-добри условия на труд и подкрепа в случай на неоснователни съдебни дела. Проучването препоръчва също така местните медийни компании да бъдат по-прозрачни по отношение на собствеността и приходите си и да прилагат саморегулаторни стандарти, за да се предотврати политически и икономически натиск върху редакционното съдържание. Те се насърчават да се ангажират в по-голяма степен с аудиторията си, за да задоволят критичните информационни нужди на общностите, които отразяват.

„Радваме се, че успяхме да допринесем за това проучване, което подчертава спешната необходимост авторите на европейските политики да дадат приоритет на подкрепата и устойчивостта на регионалните, местните и общностните медии. Данните са ясни – без адекватна финансова подкрепа, благоприятна регулаторна среда и гаранции за журналистите в отдалечените райони самата основа на демокрацията е изложена на риск“, заяви Пиер Луиджи Парку, директор на ЦМПМС. „Това проучване обаче е само началото. То подчертава **неотложната необходимост от допълнителни изследвания** в тази област, тъй като темата за „новинарските пустини“ и предизвикателствата пред местните медии все още не са добре проучени в Европа. Провеждането на повече изследвания е от съществено значение за вземането на информирани политически решения и за разработването на ефективни стратегии за справяне с тези проблеми“, каза още той.

„Независимите местни медии са гръбнакът на професионалната и независима журналистика. Това проучване, първото по рода си в Европа, подробно описва състоянието на новинарските пустини и показва, че вече не можем да пренебрегваме тази тревожна ситуация, пред която са изправени местните медии и демокрацията като цяло. Нито една страна не е застрахована от „новинарско опустяване“, освен ако не се предприемат спешни и иновативни действия в

подкрепя на местните журналисти и медии“, заяви Ренате Шрьодер, директор на Европейската федерация на журналистите.

Интерактивна карта и информационни листове за страните

Интерактивната карта е достъпна [тук!](#)

Страниците на отделните страни:

1. [Австрия](#)
2. [Белгия](#)
3. [България](#)
4. [Хърватия](#)
5. [Кипър](#)
6. [Чехия](#)
7. [Дания](#)
8. [Естония](#)
9. [Финландия](#)
10. [Франция](#)
11. [Германия](#)
12. [Гърция](#)
13. [Унгария](#)
14. [Ирландия](#)
15. [Италия](#)
16. [Латвия](#)
17. [Литва](#)
18. [Люксембург](#)
19. [Малта](#)
20. [Полша](#)
21. [Португалия](#)
22. [Румъния](#)
23. [Словакия](#)
24. [Словения](#)
25. [Испания](#)
26. [Швеция](#)
27. [Нидерландия](#)

Изследването е част от проекта „[Местни медии за демокрация](#)“, който се осъществява в партньорство с [Европейската федерация на журналистите](#), [Журналистически фонд](#) и [Международна подкрепа за медиите](#).

Проектът е съфинансиран от ЕС.

Възгледите и мненията, изразени на този уебсайт, са единствено на автора (авторите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз. Нито Европейският съюз, нито органът, предоставящ помощта, могат да бъдат държани отговорни за тях.